

Algemene beschouwingen 2014

Het worden warmere zomers en koudere winters, een mooie beeldspraak van de zijde van de Beeselse Lijst. En met elkaar zijn we op deze weertypen voorbereid, we creëren een paraplu die ons voor de ergste zonnestrallen beschermt en voor de ergste kou beschut, maar we zullen ze voelen, die zon en die kou, dat staat vast.

Het college heeft u een sluitende begroting in een heel nieuw jasje voorgelegd. In deze tijden van barre weersomstandigheden al een kunst op zich. Ook de meerjarenbegroting is sluitend, maar we weten ook dat daar nog veel onzekerheden in zitten. Ik noem maar het nieuwe verdeelmodel van de WMO, waar de wethouder later nog op terug zal komen. Ik noem maar de daadwerkelijke uitvoering van de drie decentralisaties. We hebben geprobeerd risico's zo goed mogelijk in kaart te brengen. Op het moment van het opstellen van de begroting waren de kaders van de jeugdzorg en de AWBZ vanuit Den Haag nog niet helder. We houden niet van schijnzekerheden en hebben daarom de risico's niet gekwantificeerd, maar wel benoemd. De PvdA uit de angst dat er lichtvaardig met risico's wordt omgegaan. Het college deelt deze angst niet. Risico's hebben onze permanente aandacht, we komen er in de Beraps en in de jaarrekening steeds op terug. Zodra we meer weten, kwantificeren we. We kijken verder dan onze neus

lang is, sterker nog, wij kijken voortdurend, maar wel met de bril van betrouwbare sturingsinformatie.

De begroting kent in lijn met de verleden jaar unaniem vastgestelde lijn een OZB-verhoging van 4%. Het College is van mening dat we financieel van de burgers niet meer hoeven te vragen dan strikt noodzakelijk. In de afwegingen die naar deze begroting leidden, hebben we geconstateerd dat deze meeropbrengst noodzakelijk is om de ambities waar te maken, om de voorzieningen in stand te houden. Er is geen overschot van 63.000 euro zoals de PvdA suggereert. Het College neemt nadrukkelijk afstand van het beeld dat we meer geld vragen en daar geen nieuw beleid tegenover stellen. Ik refereer aan de barre weersomstandigheden, elke cent is nodig om die sterke paraplu op te kunnen slaan. Een paraplu die op nieuwe fietspaden gebruikt kan worden, die in energiezuinige woningen in de paraplubak staat, die een burger onbekommerd meeneemt op zijn wandeling door een veilige wijk, een paraplu ten slotte die houvast geeft als je kind zorg nodig heeft, je moeder ondersteuning en je echtgenoot tijdelijk even geen werk heeft. Het CDA kwalificeert de verhogingen van de OZB in de meerjarenbegroting als schoksgewijs. Het college is van mening dat een stijging van 9,50 euro, 7 euro, 8 euro en 20,50 euro (voor een gemiddeld gezin) over de vierjarige looptijd van de begroting verantwoord is. Te meer daar voor 2015 ook niet meer gevraagd

hoeft te worden dan noodzakelijk is en de stijging in 2018 uiteindelijk nog van zo veel factoren afhankelijk zal zijn. Uiteraard is het aan de overige fracties in de Raad om het voorstel van het CDA om tot een jaarlijkse verhoging van 6% te komen met elkaar te bediscussiëren.

Ten aanzien van de meerjarenbegroting in financieel opzicht nog een laatste opmerking. Mochten de financiële plaatjes in 2016 en verder nog wijzigen, dan zal het college teruggrijpen op de aanvullende ideeën uit de kerntakendiscussie. De opmerking van de BL om dan rekening te houden met onze uitgangspunten omtrent burgerparticipatie nemen we ons ter harte. Ik constateer dat de Beeselse Lijst wel nadrukkelijk aangeeft dat ontwikkelingen en nieuw beleid inpasbaar moeten zijn binnen de huidige begroting en dat juist andere partijen aangeven dat die kaders ter discussie kunnen staan. Wellicht goed om in tweede termijn tussen de fracties hierover nader met elkaar het gesprek aan te gaan.

De begroting is sluitend en omvat initiatieven en ambities. De wethouders gaan daar dadelijk nader op in. Niet alle ambities zijn nieuw, maar daarom niet minder waardevol of vernieuwend. Zo werken we al langer aan sterkere participatie van onze burgers, tegelijk slaan we ook weer nieuwe wegen in. Met elkaar willen we verkennen op welke terreinen de overheid met name

aan zet is, het zogenaamde rode domein, op welke terreinen overheid en samenleving de handen ineen slaan, het zogenaamde blauwe domein en op welke terreinen de burger zelf aan zet is. Verschillende partijen moedigen ons daartoe aan, het is een traject van Raad en College, niet voor niets hebben we er met elkaar ook een leerlijn aan gewijd. De Beeselse Lijst breekt een lans voor het loslaten van taken en geeft aan dat er lef voor nodig is. Samen met het CDA pleit de Beeselse Lijst voor kleinschalige initiatieven om van daaruit verder te leren. De VLP geeft aan dat niet alles te vangen is onder de noemer burgerparticipatie en vraagt naar grenzen en de rol voor het College.

Laat ik voorop stellen dat College en Raad hierin een gezamenlijk traject gaan en leren door het gewoon te doen. Bij dat gewoon doen plukken we al de vruchten van eerdere initiatieven. Een participatietraject begint met de eerste, eenvoudige vraag: is het blauw of groen? Doen we het samen met burgers of laten we het aan burgers over? Als we het aan burgers over laten is er geen sprake van co-productie maar van loslaten en vertrouwen geven aan die groep burgers. Doen we het samen met de burgers, het blauwe domein, dan is er sprake van co-productie en worden een aantal vragen aan het begin gesteld:

1. Welke groep burgers dient betrokken te worden bij het initiatief? Is de groep voldoende representatief? Een dergelijke vraag kan met de bewoners zelf ook besproken

worden, gezamenlijk kijken naar een zo breed mogelijke groep mensen die betrokken dient te zijn.

2. Zijn er kaders die vooraf meegegeven worden? Denk aan kosten, veiligheidsaspecten. Heeft de Raad in het verleden hiertoe uitspraken gedaan?
3. Zijn er randvoorwaarden geldig bij het nemen van besluiten? Denk aan welke meerderheid bepaalt.
4. Binnen welk tijdstraject moet het project afgerond worden?
5. Welke rol vervullen portefeuillehouders/College- en Raadsleden?
6. Hoe vindt rapportage over de voortgang aan de Raad plaats?
7. Wanneer is het project succesvol?

Op de vraag van de VLP welke rol specifiek voor het College is weggelegd geef ik aan dat het College verantwoordelijk is voor het beantwoorden van bovenstaande vragen. Hetgeen niet wil zeggen dat het College de antwoorden zelf bepaalt. Het College is verantwoordelijk voor het proces om deze vragen aan het begin van een traject beantwoord te krijgen. In dat proces vervullen alle partijen een rol, Raad, College en Burgers. Dat is de essentie van de nieuwe manier van werken tussen overheid en samenleving, we doen het met elkaar. Dat kan in Beesel!

De VLP maakt zich zorgen over de vertaalslag tussen zeggen en doen. We stellen voor een toenemend beroep te doen op burgers,

maar geven niet aan hoe we dat handen en voeten gaan geven. Het is een terechte constatering dat niet bij elke ambitie een kant-en-klaar plan van aanpak ligt. We formuleren ambities en gaan vervolgens aan de slag om die handen en voeten te geven. We willen dat samen met de Raad doen, het is nieuw terrein. We zullen dit moeten leren door kleinschalige projecten. Er is geen vast format beschikbaar, uitvoering is afhankelijk van de context, dat maakt het spannend en energiek.

Dat er geen vast format voor complexe vraagstukken is, toont ook de casus omtrent de kerk in Offenbeek aan. Het CDA vraagt het College een verbindende rol te spelen. Op zeer korte termijn zal er een gesprek met het kerkbestuur plaatsvinden. Op basis van dit gesprek zal duidelijk worden welke rol het College in deze casus kan vervullen.

Tot slot vraagt de Beeselse Lijst om een waarborg van de uitvoering van de veiligheidstaken door de Veiligheidsregio tegen aanvaardbare kosten. Binnen de Veiligheidsregio spelen momenteel diverse ontwikkelingen. Eentje betreft de harmonisatie van de diverse districts-brandweerbegrotingen. Daarbij zullen er gemeenten zijn die meer en gemeenten die minder moeten gaan bijdragen. Ook de harmonisatie van de GGD-begrotingen zal tot aanpassingen in de bijdragen leiden. Een uiterst complexe operatie waarbij de Veiligheidsregio

nadrukkelijk het gesprek met de gemeenten zoekt. Het College hecht eraan u in dit kader alvast te signaleren dat de waarschijnlijkheid zeer hoog is dat Beesel een hogere bijdrage zal gaan leveren aan de Veiligheidsregio. Dat gezegd hebbende, zal het Algemeen Bestuur van de Veiligheidsregio naar de toekomst toe het debat voeren welke taken we tegen welke kosten willen uitvoeren en in dat debat zal ik de oproep van de Beeselse Lijst zeker inbrengen.

Tot slot, de lokale omroep. Tijdens de raadsvergadering van 15 december zult u een raadsvoorstel kunnen bespreken waarbij het Commissariaat van de Media u vraagt een uitspraak te doen welk PBO u representatief vindt. Een zendmachtiging wordt daarop verleend. Er is op dat moment geen ruimte om invulling te geven aan andere kwalitatieve en financiële criteria. De omroepen hebben daartoe ook niets aangeleverd. Wel kiest het College ervoor om u tijdens deze vergadering een richtinggevende uitspraak ten aanzien van de financiën te laten doen. Ter voorbereiding daarop maakt u binnenkort kennis met de twee omroepen die aan gegeven hebben de zendmachtiging voor Beesel te willen verwerven.

Tot zover in eerste termijn.